

## Vinterfjälltur i Kebnekaise 1999

Årets tur började vi planera redan på tåget hem från förra årets. Vi tyckte inte att vi sett tillräckligt av det högalpina Kebnekaiseområdet och vi tyckte kanske att vi slösat mycket tid och kraft på de långa transportsträckorna från Abisko söderut.

Till Nallostugan kom vi aldrig ifjol på grund av aviserad lavinfara på rutten Tjäckta-Nallo. Nu ville vi verkligen se området kring Nallo! Vi bestämde oss för det något tvivelaktiga att ta en skoterskjuts från Nikkaluokta halvvägs upp i Vistasdalen. Vistasstugan ligger mycket vackert, men har inte så många besökare, den ligger lite i en återvändsgränd på grund av det långa avståndet till Nikkaluokta. 30 km känns nog som en väl häftig dagsetapp första dagen. Följande dag gick molnen lågt och dimman låg tät, det snöade dessutom blötsnö. Tur att vi fått se det vackra landskapet dagen innan för nu kändes det dystert. Vi fick ta fram vår patentmedicin mot blöt nysnö under vallningsfria skidor med "fjäll", siliconspray. Med hjälp av denna undviker man isbildning i räfflorna.

Vi styrde kosan mot Nallostugan. Den stugan ligger verkligen bortom allt, och dess läge i en gryta omgiven av höga toppar lämnar ingen oberörd. I vår planerade rutt ingick nu en tur upp till Unna Rätadalen och den lilla Prismastugan på randen av stupet.

När morgonen grydde fann vi oss helt inneslutna i något vått och klibbigt, - moln. Det är inte kul att veta att man befinner sig på en av Sveriges vackraste platser och knappt kan se handen framför sig. Stundtals kunde man ana de branta fjällsidorna på alla håll.

Vädertjänsten hade dock lovat bra väder, så vi tänkte chansa och försöka att sakta börja gå uppåt Unna Räita. Det var vindstill, ett par plusgrader, och området är till en början lättorienterat, eftersom man rör sig i trånga dalar. När vi närmade oss Unna Rätavagges högsta punkt skingrades molnen och vi kunde se alla de underbart vackra fjäll och glaciärer som omger Unna Räita. Vaktposten, Knivkammen, Pyramiden, Nipals och Rätatjåkka täckta av lätt rimfrost eller nysnö. Det är så att man tappar andan. Vi kunde sedan fortsätta ned till Unna Räita stugan där vi tog lunch och solade oss i flera timmar.

Nästa dag skulle vi, om vädret tillät, göra vårt mandomsprov, som vi planerat för hela vintern. Vi skulle försöka ta oss till Sälka via Raita-glaciären, mellan Vaktposten och Knivkammen. Vi hade sett beskrivningar över denna led, som också finns utritad på äldre fjällkartor, av någon anledning är den numera borttagen. Dagen började som den föregående, - låga moln och därför dimma på oss.

Vi beslöt att chansa och hoppas på att det klarnade upp. Vi hade ju sett foten av glaciären föregående dag och spanat in en bra färdväg. När vi nådde foten av glaciären var vädret vackert, sikten god men topparna låg fortfarande i moln. Vi äntrade glaciären vid dess västra ände och skråade upp tills vi nådde fram till Knivkammens vägg. Då var vi uppe på glaciären. Det var en fantastisk känsla att gå där uppe, inte ett spår av någon annan än vi, glaciären som ett salsgolv framför oss och dessa gnistrande toppar på alla håll. Det var vindstill och varmt. Anoraker, vantar och mössor åkte av och solkrämsflaskorna

kom fram. Vi gick tills vi nådde det pass som delar Räitaglaciären i en östlig och en västlig del. Där hade vi utsikt åt två håll, dels bakåt mot Unna Räitavagge och i förlängningen Vistasdalen, dels framåt ut i Stuor Räitavagge och längre bort Tjäcktjadalen med Kungsleden och Sälkamassivet. Det var betagande. Vi satte oss ned och fikade där högst uppe vindstill, varmt och härligt.

Sedan återstod bara nedfärden. Vi visste att vi inte alla är så bra på utförsåkning och nu bar det utför. Själva glaciären är inga problem alls, men när man kommer ut bland moränhögena i ravinen nedanför gäller det att ha tungan rätt i mun, och veta hur man bromsar ett par turskidor. Det var inga större problem i alla fall, men det var oerhört jobbigt. Man fick ta korta slag och söka åkbara ytor mellan grushögena, men vi behövde aldrig ta av oss skidorna, vilket vi hade trott. Trötta men lyckliga kom vi fram till Sälka, där någon vänlig själ hade aviserat vår ankomst, så att vi fick ett eget utrymme på den annars fullsatta stugplatsen.

Nästa dag drog vi ned till Singi, man kände att man åter var ute på Kungsleden, mycket folk, skoterspår att halka omkring i, det regnade och blåste dessutom. Vilken sagolik tur vi haft som kunde genomföra vad vi föresatt oss!

Eftermiddagen – kvällen i Singi blev åter en höjdpunkt. Solen kom fram, det var åter vindstill och på kvällen – natten fick vi uppleva fjällripornas spel utanför stugknuten. Dom verkade helt oberörda av vår närvaro, där dom sprang från barfläck till barfläck och visade upp sina konster i sång och spel.

Nästa dag kunde vi ta oss ned till Kebnekaise fjällstation och civilisationen med bastu, el, rinnande vatten och lagad middag. Det är en härlig kontrast att komma fram. Vår sista dag använde vi för en tur upp till Tarfala, ett alltid lika sevärt mål. Förhållandena var helt olika fjolårets isiga marsch upp. Nu var det varmt och blött i snön. Stighudar behövdes knappast och det var så varmt att vissa tyckte det gick bra att sola i bara underkläder. Enda missräkningen var att vi aldrig fick se Kebnekaises topp. Den befann sig ständigt i moln. I år orkade vi gå ända fram till STF-stugan längst in i dalen, det hade varit kul att kunna övernatta här, men tiden medgav inte detta. Vi kastade redan lystna blickar på nya färdvägar att pröva. Branten upp mot Firnpasset med Drakryggen och Rabots glaciär lockade med nya utmaningar, men det får bli en annan gång...

Årets fjällfärd företogs under vecka 16. Vi var 8 deltagare på denna tur, och försökte utöva något slags kollektivt ledarskap under färden. Vi hade föberett oss genom en studiecirkel under vintern. Flera av oss har deltagit i tidigare turer, som ordnats av lokalavdelningen. Vi hoppas kunna fortsätta med denna tradition, så spana efter oss under hösten.

Jag har läst om en hel del turer på internet. Det verkar som om det bara är superhäftiga turer som beskrivs här. Som medelålders fjällvandrare och stor entusiast, är jag orolig för att folk får för sig att man behöver vara något slags atlet för att genomföra en fjällvandring på vintern. Det är inte särskilt svårt faktiskt, STF:s stugor är bekväma och uppe i dessa trakter ligger de på lagom avstånd från varandra.

Det finns proviant att köpa i många stugor. Deltagarna i ovanstående tur är mellan 48 och 74 år, flera har aldrig gått på stugtur på skidor förr. Vi är friluftsmänniskor med normalkondition (kanske något förbättrad). Vi hade en packning vid starten på som högst 17 kilo (några lyckades klara sig med 11) inklusive föreskriven säkerhetsutrustning. I år hade alla vallningsfria skidor med "fiskfjäll" under. Dom flesta hade gått över till bindningar typ "Rottefella".

Camilla Wikström